

denes kakor na koncu našega školnega leta to posebno na serce položiti: ne pozabite na tote lepe i za vaše prihodnje življenje koristne i potrebne nauke, koje si ste v tem tečaju leta pridobili. Skažite se z lepo i krščansko obnašo pokorni velečastnemu gospodu okrožnemu dekanu, svetskimi gosponom, našim školskim učiteljem i ljubim staršem sploh zahvalni.

Zdaj pa še enkrat nas vse u milost nazočnih prečastitih gosponov serčno priporočim. **Z Bogom**“.

Potem je sledilo obdarovanje pridnih šolarjev, kojih broj je prece narasel.

Tak smo lepo sklenili šolsko godino. Za tem še en pristavek o zadevah naše učilnice:

Že 1. maja 1850 je umrl gosp. dr. Joan Gottweis, nekdanji najemnik Branečkega posestva. V dokaz svoje ljubavi do slovenskega naroda je sporočil u svoji oporoki, da naj se učilnici u Lutomeru 4. razred ustanovi, in v temelitvo tega 4000 fl. u srebru nakloni; učitelj naj bode zavezan, nauke u slovenskem i nemškem jeziku prednašati. Od tega časa že ste več ko 2 godini pretekle; pa nič se še ne čuje kako in kadaj se bo volja blazega domorodca spolnila. Želeli bi zvediti kako je o tem.

Kako silo potreben bi bil za našo okolico 4. razred ali barem 3. razred, kojom bi bili potrebni predmeti prikopljeni, kaže nam naše vsakdanje življenje. Imamo u našem okraji mnogo rokodelcov, kao n. p. zidarov, tesarov, kovačev, ključarov, mlinarov, i vsakojakih umetvorov, kojih dečki gotovo u nedeljah bi tukaj z veseljem u risanju čas kratili.

Kar grozdno bolezin dotiče, jaz za zdaj družega ne morem reči kakor da je pri nas u goricah od te boleznii dosihmal ni kaj najti. Samo na tersih, kao brajde nasajenih i u vertu v gnojno zemljo posajenih se je prikazalo, da grozdje i listje se vidi z neko plesnino, pa vidi se tudi, da jagode narašujuje i plesnina se pomenšuje. O tem drugokrat več. **J. D. H.**

Iz Zagorja na Notranjskem. — I. Da ni varno otrok puščati v nemar, naj kodar čejo hodijo, smo zvedili žalibog! pri nas ne davno. Deklica sedem let stara, gré po germovji rožic naberat. Zagleda eno lepo, ter hití po-njo. Ker je ne more pri verhu utergati, jo poprime bolj spodej; ali strašan gad jo vpiči v perst. Roka jame zatekati, dekllica pa spati. Ko so jo prebudili, jim reče: Pustite me, jez sim zaspana. Mati ji berž preveže roko, jo spijočo položi v pletenico, ter jo nese k častitemu g. fajmoštru Mlakarju. Ta so ji obvezali rano z astringentnim izlečkom, in ji ga tudi vžiti dali; ker je pa nekoliko zopern, ga je naglo nazaj vergla. Nič ni pomagalo materno pomilovanje: Pij, dete, pij, če ne boš umerlo! Otrok le ni hotel piti. Verli gospod so pa že pred, in sicer nalašč za otroke astringentno ali prav za prav inulo germanico po homeopatiško (I. zreče) pripravili, in ji to dali, kar je, zarad sladkobe rada vžila. V saboto pride mati se zahvalit in povedat, da je dekllica, razun na persti, popolnoma zdrava.

Gospodje, ki z astringentno kačji pik zdravite, ošpogajte si za otroke homeopatiško pripravljeno, ker se oni z navadnim izlečkom v veči meri nikakor ozdravljati ne dajo, če se še niso pameti zavedili!

V 63. listu I. N. „v dopisu iz Postojne“ omenjena žena iz Vovč, ne iz Zagorja z nespametno prevezano nogo je teden po vpiku do malega ozdravela. Tudi to vpičeno otročč, kteremu je mati po neumni šegi ročico prevezala, je iz Koritnic, uro od Zagorja domá. Pri nas imamo po hvale vrednim prizadevanji gosp. fajmoštra že 6 let gotov, dostojin pomoček zoper kačji strup v astringentni.

Iz Ljubljane. V 43. delu deželnega zakonika se bere sledeći razglas c. k. deželne šolske oblasti za Krajnsko:

„Visoko c. k. ministerstvo za bogočastje in uk je z razpisom 19. julia 1852, št. 5365, napravo popolne nižje realne šole s tremi leti v Ljubljani dovolilo, ki se bo s pričetkom prihodnjega šolskega leta 1852/53, to je, z mescom oktobrom t. l. začela.

Ta visoka naredba se da s pristavkom sploh vediti, da bo vsak učenec pri vpisu v šolo 2 goldinarja vpisnine in vsako leto 8 gold. šolnine plačati imel, če ne bo po postavah šolnine oprosteno. Šolnine oprosteno zamorejo pa samo taki učenci biti, kteri v šoli prav dobro napredjejo in kteri ali kterih starši so res vbožni in svojo vbožnost dostojno skazati zamorejo“.

Novičar iz mnogih krajev.

Po sklepu cesarskim od 3. t. m. se bo 80 milionov gold. za državne potrebe na posodo vzelo proti temu, da se bo 5 od 100 činža plačevalo. Kdor se tega zajema (posojila) vdeleži, prejme za vloženi znesek državno obligacio; nar manjši znesek, s kterim je mogoče se tega posojila vdeležiti, je 1000 fl. v bankovcih in družim popirnim denarji; prostovoljno vpisovanje za to državno posojilo se začne 9. dan in se jenja 18. dan tega mesca. Posebni namen tega posojila je: državni dolg pri Dunajski banki znižati, državni papirni denar zmanjšati, železnice zidati in za državne potrebe prihodnjega leta skerbeti. — Okoli Buda-Pešta je veliko šotorišče cesarske armade, ktero pride tudi svitli cesar ogledat. Bolj pozneje v jeseni bo enako šotorišče tudi poleg Olomuca. — Za advokate (cesarske dohtarje) na Ogerskim, Horvaškim, Slavonskim, v Temeškim banatu in Serbski vojvodini je prišla nova postava na dan. Vsak advokat mora biti od c. k. ministerstva pravosodja za to opravičen; pravico pa zadobi, ako je dohtar pravosodja, austrijsk državljan, polnoleten, neomadeževane obnaše in po preskušnji poterjen; — plačila ti advokati ne smejo terjati po pôlah popisanih popirja ali po številu pravnih dní, ampak po resnični poslužbi. — Dunajski časniki pripovedujejo, da se bojo posamne opravila sedanjega c. k. ministerstva kupčije in državnih stavb prihodnjič c. k. vojaškim oblastim izročile; višji nadzorništvo železníc bo nek prejel feldmarsallajtenant baron Legedič, vodnih zidanj fml. baron Coronini, poštni generalmajor žl. gosp. Urban, telegrafov fml. žl. gosp. Hauslab. — Ker vozniki (furmani) dostokrat le iz razvujdanosti ceste poškodujejo, je cestnim vradnijam naukazano, jih zatožiti političkim kantonskim gosposkam. — Dela na železnici čez goro Semering (med Austrijo in Štajarsko) se tako pospešujejo, da se bo prihodnjo jesen že ta železnica odperla. — C. k. kantonskim gosposkam je naukazano, duhovske oblasti v vsih šolskih rečeh krepko podpirati. — Pariški nadškof Sibour je prišel na Dunaj, odkodar gré tudi v Prago ončasnjega nadškofa obiskat. — Te dni se pripeljali iz Amerike (iz Noviga Jorka) neko mašino, ki tlači (preša) seno tako, da kup sena po ti tlačivnici stlačeniga le 5. del prostora potrebuje in je tako za prevožnjo kaj pripravno. — Krompír je začel letos v več krajih v drugi polovici augusta gnjiti.

Današnjim Novicam

je pridjano c. k. ministerstvu predloženo naznanilo Krajnske kupčijske in obertnijske zbornice v zadevah kupčijstva, obertnijsstva in rokodelstva na Krajnskem v letu 1851. Ker nam to »naznanilo« veliko znamenitiga razodene, ga brati priporočimo vsim, kterim je za kupčijo, obertnijo in rokodelstvo domovine naše mar. **Vred.**